

Dosarul nr. 3ra-685/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, A. Danilov, Iu. Cimpoi)

Î N C H E I E R E

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului depus de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Gurulea Mariana împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației lunare pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea și creșterea copilului până la vârsta de 3 ani,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana

c o n s t a t ă :

La 07 iunie 2018, Gurulea Mariana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației lunare pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea și creșterea copilului până la vârsta de 3 ani.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 11 septembrie 2010 a înregistrat căsătoria cu Gurulea Sergiu, fapt ce rezultă din certificatul de căsătorie seria ***** din 11 septembrie 2010 eliberat de către OSC sect. Centru, mun. Chișinău.

A reținut că soțul său Gurulea Sergiu, începând cu 25 martie 2005, activează în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, iar din 01 septembrie 2017 este angajat al Serviciului de gardă al Izolatorului de detenție provizorie al Direcției de Poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al MAI, în funcția de subofițer superior de serviciu.

La ***** s-a născut fiul ***** , fapt ce se confirmă prin certificatul de naștere seria ***** din ***** eliberat de către *****.

A menționat reclamanta, că atât în timpul sarcinii, cât și în prezent, nu este angajată în câmpul muncii, aflându-se totalmente la întreținerea soțului său angajat al Inspectoratului General al Poliției.

Reieșind din răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău nr.2018/91/1571 din 02 aprilie 2018, a beneficiat doar de indemnizație unică la nașterea copilului *****, începând cu *****, în mărime de 5.645 de lei.

La 11 aprilie 2018, s-a adresat cu cerere prealabilă către Inspectoratul General al Poliției, solicitând stabilirea, calcularea și achitarea lunară a indemnizației pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea și creșterea copilului minor *****, a.n. *****, până la atingerea vârstei de 3 ani, conform modului prevăzut la art. 7 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, similar cu persoanele asigurate, însă prin răspunsul nr. 34/5-D56/18 din 10 mai 2018, a primit refuz din motiv că soțiile aflate la întreținerea soțului, colaborator al Poliției, sunt persoane neasigurate și cuantumul indemnizației date se stabilește și se achită cu aplicarea bazei de calcul pentru categoria respectivă de persoane.

Consideră reclamanta că refuzul Inspectoratului General al Poliției de ai stabili, calcula și achita indemnizația lunară pentru îngrijirea și creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, este ilegal și neîntemeiat, din motivele ce succed.

Conform art. 123 alin. (2) și 124 alin. (2) din Codul muncii, modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din bugetul asigurărilor sociale de stat în legătură cu concediul medical este prevăzut de legislația în vigoare. În baza unei cereri scrise, persoanelor asigurate indicate la alin. (1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Potrivit art. 40 alin. (6) și (7) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, până la modificările și completările efectuate ulterior, concediul de maternitate și concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, inclusiv al soției funcționarului public cu statut special, aflată la întreținerea acestuia, concediul pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 10 ani și concediul pentru îngrijirea copilului în vârstă de până la 18 ani care suferă de o maladie oncologică sau are o dizabilitate pentru afecțiuni intercurrente se acordă funcționarilor publici cu statut special conform dispozițiilor generale. Baza de calcul și cuantumul indemnizațiilor acordate pentru concediile prevăzute la alin. (6) se stabilesc în modul prevăzut de Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în mod similar cu ale persoanelor asigurate.

În contextul expus, a cerut Gurulea Mariana admiterea acțiunii, recunoașterea drept ilegal și neîntemeiat refuzul Inspectoratului General al Poliției expus în scrisoarea nr. 34/5-D56/18 din 10 mai 2018 privind stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea și creșterea copilului *****, a.n. *****, până la atingerea vârstei de 3 ani, cu obligarea pârâtului să-i stabilească, să-i calculeze și să-i achite indemnizația lunară pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea și creșterea copilului *****, a.n. *****, până la atingerea vârstei de 3 ani, în modul prevăzut la art. 7 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, similar cu

persoanele asigurate, precum și încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul său a sumei de 5.000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea a fost admisă și s-a obligat Inspectoratul General al Poliției să-i stabilească, să-i calculeze și să-i achite Marianeii Gurulea indemnizația lunară pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului minor *****, a.n. *****, până la atingerea vârstei de 3 ani, conform modului prevăzut la art. 7 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, similar cu persoanele asigurate. S-a încasat din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul Marianeii Gurulea suma de 3.000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest, cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de către Inspectoratul General al Poliției și s-a menținut hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare, cu trimitere la prevederile art. 123 alin. (2) și art. 124 alin. (2) din Codul muncii, art. 1, art. 5 alin. (1) lit. f), art. 7 și 18 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, art. 40 alin. (6)-(8) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, pct. 6 și 21 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, și-au întemeiat soluțiile de admitere a acțiunii prin faptul că reieșind din prevederile legale enunțate angajații Inspectoratului General al Poliției sunt asigurați în sistemul public obligatoriu prin efectul legii, respectiv pârâtul, în calitate de angajator, are obligația să-i stabilească, să-i calculeze și să-i achite reclamantei Gurulea Mariana, care se află totalmente la întreținerea soțului său Gurulea Sergiu, angajat al Serviciului de gardă al Izolatorului de detenție provizorie al Direcției de Poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al MAI, indemnizația lunară pentru concediul parțial plătit de creștere și îngrijire a copilului minor *****, a.n. *****, până la atingerea vârstei de 3 ani, în conformitate cu modul prevăzut la art. 7 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, similar cu persoanele asigurate.

Au stabilit instanțele de judecată că situația reclamantei Gurulea Mariana cade sub incidența prevederilor art. 4 alin. (1¹) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999, potrivit căroră, în sistemul public, sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii militarii care îndeplinesc serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție.

Or, colaboratorii Poliției sunt persoane asigurate de stat și se bucură de dreptul la indemnizație din fondurile de asigurări sociale.

La 21 februarie 2019, Inspectoratul General al Poliției a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 15 octombrie 2018 a

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului Inspectoratul General al Poliției a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 25 aprilie 2019, în adresa Marianeii Gurulea a fost expediată copia recursului depus de către Inspectoratul General al Poliției, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 17 mai 2019, Mariana Gurulea a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de către Inspectoratul General al Poliției, cu menținerea deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 15 octombrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Inspectoratul General al Poliției este inadmisibil, din motivele ce succed.

În debut, Colegiul învederează că, în data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al acesteia.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Potrivit art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului aliniat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, condițiile de admisibilitate a recursurilor declarate împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel, în calitate de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel, în cauzele de contencios administrativ, vor fi verificate prin prisma normelor în vigoare până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, și respectiv încă valabile la momentul emiterii deciziei instanței de apel și depunerii cererii de recurs.

Astfel, conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Inspectoratului General al Poliției la 03 ianuarie 2019, însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurent (f.d. 87).

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 21 februarie 2019.

Totodată, în conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către Inspectoratul General al Poliției, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel, asupra căroră Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea sa de recurs, formulată în memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului depus, deoarece Inspectoratul General al Poliției nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de către instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de depunere a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul depus de către Inspectoratul General al Poliției nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Inspectoratul General al Poliției a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Inspectoratul General al Poliției împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 195 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul depus de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic